FISKERIDIREKTORATET

Adm.enhet: Seksjon fiskeriregulering
Saksbehandler: Njål Wang Andersen
Telefon: 55 23 80 00
Vår referanse: 23/17013
Deres referanse:
Dato: 30.11.2023

Nærings- Og Fiskeridepartementet
Att:
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Forslag til regulering av fisket etter kolmule i 2024

1. Innledning

Forslag til regulering av fisket etter kolmule i 2024 ble behandlet i reguleringsmøtet i Bergen 15. og 16. november 2023, se sak 20/2023. Forslaget innebærer en videreføring av tidligere års regulering, og forslaget har fått tilslutning fra alle høringsinstanser som har avgitt høringsuttalelse. Skriftlige høringsinnspill i saken er tilgjengelig på www.fiskeridir.no.

Det er gjennomført kyststatsforhandlinger om kolmule. Det er enighet mellom partene om at totalkvoten (TAC) for 2024 settes til 1 529 754 tonn, i tråd med tilrådningen fra ICES. Dette innebærer en økning i TAC på 12,5% fra 2023. Partene ble ikke enige om noen fordeling av kvantumet seg imellom. Avsetningen til NEAFC er ikke fastsatt. Norge har ikke fastsatt en kvote. Forhandlinger med andre stater om soneadgang og bytte av kolmulekvote er i skrivende stund ikke sluttført.

I det følgende antas det at kvotefastsettelse og reguleringsopplegg i 2024 videreføres fra 2023. Det betyr at avsetningen til NEAFC settes tradisjonelt på 7,959 % av TAC for 2024, som tilsvarer 121 753 tonn; A) at norsk kvote fastsettes til 369 530 tonn; B) overføring til Russland blir på 26 626 tonn; og C) kvotebytte med EU settes til 74 000 tonn. Da blir disponibel kvote i 2024 på 416 904 tonn. D) Det forutsettes videre at det avsettes 30 tonn til forskning og undervisning i 2024, samt at E) soneadgang i EU-sonen og færøysk sone blir som i 2023, samt kvantum byttet under C) kan fiskes i EU-sonen (til sammen 224 000 tonn); det kan fiskes 50 000 tonn i færøysk sone.

2. Fordeling av norsk kvote

Av totalkvoten skal det avsettes et kvantum til forskning og undervisning, før den resterende totalkvoten fordeles på fartøygrupper. Fiskeridirektoratet foreslår at det avsettes et kvantum på 30 tonn til dette formålet.

Det avsettes normalt ikke kvote til bifangst, denne belastes kvoten i påfølgende år. *Norges Fiskarlag* ga uttrykk for at fangster av kolmule som tas kystnært bør kunne belastes en

bifangstkvote. I det skriftlige innspillet fra organisasjonen tas det til orde for at sporadiske fangster av kolmule som tas innenfor grunnlinjen må holdes utenfor den internasjonale kvoterammen, alternativt at slike fangster av kolmule fisket av kystfartøy innenfor grunnlinjen avregnes bifangstavsetningen.

Kvantum som tas innenfor 12 nm har siden 2007 imidlertid vært lavt, og de siste fem år ubetydelig. Fiskeridirektoratet mener at det er hensiktsmessig å fortsette å avregne slike bifangster på neste års kvote. Dette innebærer at det ikke avsettes noe kvantum til bifangst i 2024.

Fiskeridirektoratet foreslår å fordele den norske kolmulekvoten på samme måte som foregående år, med 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse og 22 % til fartøy med pelagisk- eller nordsjøtråltillatelse. Fiskeridirektoratet foreslår å benytte samme fordelingsnøkkel for fordeling av eventuelle kvoter i færøysonen og i EU-sonen. Over- eller underutnyttelse av kvotene utover fartøyenes kvotefleksibilitet i 2023 belastes eller overføres til vedkommende gruppe i 2024, etter at kvoten for 2024 er fordelt på gruppene.

Tabell 1: Gruppekvoter i 2024 under antagelser A)-D)

Reguleringsgruppe	Andel	Tonn
Kolmuletrål	78 %	325 162
Pelagisk/nordsjøtrål	22 %	91 712
Total	**100 %**	**416 874**

Ved fastsettelse av kvoteenheter for de to gruppene vil det tas hensyn til et eventuelt over- eller underfiske utover kvotefleksibiliteten, og det vil dessuten bli tatt hensyn til medgått bifangst i 2023.

I det skriftlige innspillet fra *Sjømat Norge* fremgår det at dersom norske fartøy gis adgang til å fiske kolmule i færøysk sone i 2024 vil det etter deres vurdering være fornuftig at fartøyene tildeles en maksimalkvote i færøysk sone på minst 1 500 tonn i januar måned. Fiskerens organisasjoner har signalisert at de vil vente med å ta stilling til Sjømat Norges innspill til man vet utfallet av de bilaterale forhandlingene mellom Norge og Færøyene som skal finne sted 12. – 13. desember 2023. Fiskeridirektoratet er innstilt på å avklare med organisasjonene en videre oppfølging av dette punktet når soneadgangen i Færøysonen er bestemt.

2.1 Fartøy med kolmuletråltillatelse

Det er totalt 42 fartøy med kolmuletråltillatelse, med til sammen 46,99 kvotefaktorer per 30. november 2023. Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre nøkkelen for fordeling av fartøykvoter for fartøy med kolmuletråltillatelse i 2024. Det vil bli fastsatt en fartøykvote for det samlede fisket i alle områder, og en egen delkvote for fiske i EU-sonen og færøysonen dersom norske fartøy gis adgang til å fiske i disse områdene. Ved beregning av kvoteenhetens størrelse vil det bli lagt til grunn en tilnærmet flat regulering.

2.2 Fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse

I gruppen pelagisk trål og nordsjøtrål er det per 30. november 2023 totalt 27 tillatelser, hvorav 4 fartøy har nordsjøtråltillatelse og 23 fartøy har pelagisk tråltillatelse. Totalt er det 28 614,5 basistonn i gruppen.

Fiskeridirektoratet vil bruke samme nøkkel for fordeling av maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse og for fartøy med nordsjøtråltillatelse for 2024 som inneværende år. For fartøy med pelagisk tråltillatelse benyttes konsesjonskapasitet fastsatt i medhold av § 2–8 i forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst av 13. oktober 2006 (konsesjonsforskriften). For fartøy med nordsjøtråltillatelse nyttes konsesjonskapasiteten på grunnlag av fartøyenes godkjente faktiske lasteromsvolum per 3. februar 2006. Fiskeridirektoratet foreslår at det fastsettes en kvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen og i færøysonen dersom norske fartøy får en slik adgang i 2024. Fiskeridirektoratet foreslår videre at direktoratet kan endre eventuelle maksimalkvoter og eventuelle delkvoter i EU-sonen og i færøysonen. Det legges til grunn at fartøykvoten og eventuelle delkvoter i EU-sonen og færøysonen vil bli regulert tilnærmet flatt.

2.3 Fordeling av fiskemuligheter i andre lands soner

Fiskeridirektoratet foreslår at adgangen til å fiske etter kolmule i EU-sonen i 2024 fordeles med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse. Tilsvarende foreslår Fiskeridirektøren at en eventuell adgang til å fiske etter kolmule i færøysonen i 2024 fordeles med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse.

Tabell 2: Soneadgang i EU-sonen i 2024 under antagelser A)-E)

Reguleringsgruppe	Andel	Tonn
Kolmuletrål	78 %	174 720
Pelagisk/nordsjøtrål	22 %	49 280
Total	**100 %**	**224 000**

Tabell 3: Soneadgang i færøysonen i 2024 under antagelser A)-E)

Reguleringsgruppe	Andel	Tonn
Kolmuletrål	78 %	39 000
Pelagisk/nordsjøtrål	22 %	11 000
Total	**100 %**	**50 000**

3. Kvotefleksibilitet på fartøynivå

Kvotefleksibiliteten i fisket etter kolmule beregnes som tidligere nevnt ut ifra den norske kyststatsandelen. Som for 2023, foreslår Fiskeridirektoratet at det for 2024 fastsettes et kvotefleksibilitetsgrunnlag i fisket etter kolmule.

4. Bruk av sorteringsrist i fisket etter kolmule

Fartøy som skal fiske etter kolmule i Norges økonomiske sone må bruke sorteringsrist med en spileavstand som ikke overstiger 40 mm. I 2015 og 2016 ble det som en prøveordning tillatt med en største spileavstand på 55 mm ved fiske nord for 62°N. Dette samsvarer med krav som gjelder ved fiske i færøysk farvann. Fra og med 2017 ble denne ordningen videreført som en varig ordning.

5. Kvotebelastning på fartøynivå ved fangst utover 100%

Norges Fiskarlag ønsker at ordningen med kvotebelastning på fartøynivå ved fiske utover 110 %, som ble innført som en prøveordning i fisket etter makrell i 2020, bør gjelde i alle pelagiske fiskerier med fartøykvoter og kvotefleksibilitet.

Denne prøveordningen ble vedtatt etter gjentatte anmodninger fra Fiskebåt. Fiskebåt begrunnet ordningen med at overfisket i enkelte pelagiske fiskerier er såpass betydelig at det utgjør et problem i relasjon til en rettferdig fordeling av kvote. Fiskebåt fremhevet at den tradisjonelle ordningen hvor rederiet får inndratt fangstverdien, mens kvotebelastningen må bæres at fartøygruppen, oppfordrer til overfiske fordi fartøyene løper liten økonomisk risiko ved å overfiske. Videre påpekte Fiskebåt at rimelighetshensyn tilsier at fartøyet som fisker utover 110 % tar hele belastningen med dette overfisket, da 10 % bufferen i utgangspunktet skal gjøre det forholdsvis lett å treffe innenfor årskvoten.

I 2020 var det problemer med store kast i makrellfisket, mens tallene for 2021, 2022 og 2023 viser at overfisket har gått kraftig ned både mht. antall fartøy som fisker utover kvotegrensen og mengde i tonn. Dette kan tyde på at ordningen har hatt den tiltenkte effekten. Årsaken til reduksjonen er imidlertid vanskelig å bestemme med sikkerhet, blant annet som følge av det utypiske fiskemønsteret i 2020 og 2021. Den rekordstore makrellkvoten i 2021, hvor det på slutten av året gjenstod et betydelig restkvantum, gjør det også vanskelig å vurdere effekten av prøveordningen. På denne bakgrunn vil Fiskeridirektoratet anbefale at ordningen begrenses til å fortsatt være en prøveordning i makrellfisket, og ikke utvides til kolmule i reguleringen for 2024.

6. Forslag til forskrift

Nedenfor følger forslag til forskrift om regulering av fisket etter kolmule i 2024. Forslaget innebærer en videreføring av reguleringen for 2023.

Forskrift om regulering av fisket etter kolmule i 2024

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet…..med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 13, § 14, § 16, § 36, § 37 og § 59, og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 og § 20.

§ 1 Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande kolmule i 2024.

§ 2 Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy med adgang til å delta, fiske og lande inntil 416 904 tonn kolmule i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisonen ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann. Av dette kvantum avsettes 30 tonn til forskningskvote.

Av totalkvoten kan inntil 50 000 tonn fiskes i Færøyenes fiskerisone.

Av totalkvoten kan inntil 224 000 tonn fiskes i EU-sonen i ICES' statistikkområde 2a, 4, 6a nord for 56° 30' N, 6b og 7 vest for 12° V.

§ 3 Gruppekvote for fartøy med kolmuletråltillatelse

Fartøy med kolmuletråltillatelse kan fiske og lande inntil 325 162 tonn kolmule i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisonen ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann.

Av gruppekvoten for fartøy med kolmuletråltillatelse kan inntil 39 000 tonn fiskes i Færøyenes fiskerisone.

Av gruppekvoten for fartøy med kolmuletråltillatelse kan inntil 174 720 tonn fiskes i EU-sonen i ICES' statistikkområde 2a, 4, 6a nord for 56° 30' N, 6b og 7 vest for 12° V.

§ 4 Gruppekvote for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan fiske og lande inntil 91 712 tonn kolmule i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisonen ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann.

Av gruppekvoten for fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse kan inntil 11 000 tonn fiskes i Færøyenes fiskerisone.

Av gruppekvoten for fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse kan inntil 49 280 tonn fiskes i EU-sonen i ICES' statistikkområde 2a, 4, 6a nord for 56° 30' N, 6b og 7 vest for 12° V

§ 5 Kvotefleksibilitet over årsskiftet på gruppenivå

Dersom en gruppekvote overfiskes, kan Fiskeridirektoratet belaste gruppekvoten det påfølgende kvoteåret med et tilsvarende kvantum.

Dersom en gruppekvote ikke er oppfisket ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet godskrive inntil 10 % av denne gruppekvoten til det påfølgende kvoteåret.

Dersom det beregnes at det vil gjenstå mer enn 10 % av en gruppekvote ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet innenfor samme kvoteår refordele overskytende kvantum til andre fartøygrupper.

§ 6 Kvoter på fartøynivå for fartøy med kolmuletråltillatelse

Fiskeridirektoratet fastsetter kvoter på fartøynivå, områdedelkvoter og kvotefleksibilitetsgrunnlag etter at tallene for fangst og kvotefleksibilitet for 2023 foreligger i januar 2024.

§ 7 Kvoter på fartøynivå for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Fiskeridirektoratet fastsetter kvoter på fartøynivå, områdedelkvoter og kvotefleksibilitetsgrunnlag etter at tallene for fangst og kvotefleksibilitet for 2023 foreligger i januar 2024.

§ 8 Beregning av kvote på fartøynivå

Kvoten og kvotefleksibilitetsgrunnlaget til det enkelte fartøy beregnes ved å multiplisere kvoteenheten, eller delkvoteenhetene for de ulike områdene, med fartøyets fastsatte kvotefaktor.

§ 9 Kvotefleksibilitet over årsskiftet på fartøynivå

Fartøy med kolmuletråltillatelse, pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan overfiske kvoten tildelt etter § 6 og § 7 med inntil 10 % i 2024. Fartøy som benytter denne adgangen vil bli belastet et tilsvarende kvantum for kvoteåret 2025. Dersom kvoten ikke er oppfisket ved utløpet av 2024, godskrives inntil 10 % av denne kvoten i 2025. Fartøy som benyttet adgangen i 2023 blir belastet eller godskrevet et tilsvarende kvantum for kvoteåret 2024.

Fartøy som i 2024 benytter slumpfiskeordningen i henhold til forskrift 4. mars 2005 nr. 193 om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten § 15, kan ikke benytte adgangen til kvotefleksibilitet på fartøynivå.

§ 10 Partråling

Uten hinder av forbudene i § 11 og § 12 kan fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse som partråler på følgende vilkår fordele kvantumet ved landing, uavhengig av hvilket fartøy som fører fangsten:

a. Fartøyene må være skriftlig påmeldt som partrållag til Norges Sildesalgslag før fisket tar til.

b. Fartøyene i partrållaget må fiske med samme redskap, og to fartøy kan dra med inntil 2 wire i hver sin vinge av trålredskapet. Det er ikke tillatt å nytte tråldører under partråling.

c. Dersom fangst som tas i forbindelse med partråling deles, skal minimum 20 % av fangsten per landing fordeles til de aktuelle fartøyene. Det skal alltid føres fangst på det fartøy som lander fangsten.

d. Ved innmelding av fangst til Norges Sildesalgslag og ved landing skal det gis oppgave over at fangsten er tatt som partrållag.

e. Et fartøy kan ikke dele fangst med mer enn to andre fartøy i løpet av reguleringsåret.

f. Et fartøy kan likevel dele fangst med nytt fartøy dersom tidligere fartøy i partrållaget er utgått av merkeregisteret som følge av en strukturordning.

g. Fiskeridirektoratet kan kreve at fartøy som meldes som partrållag fremstiller seg for godkjenning. Fiskeridirektoratets klagesaksenhet er klageinstans.

§ 11 Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor reguleringsåret. Dersom fartøyet har startet fiske på en kvote, kan det ikke starte fiske på en annen kvote av samme fiskeslag i løpet av reguleringsåret. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Dersom fartøyeier skifter ut sitt fartøy, skal det gjøres fradrag i kvoten som tildeles det ervervede fartøyet for det kvantum fartøyeier har fisket og landet innenfor reguleringsåret med fartøyet som skiftes ut. Uten hinder av første ledd kan fartøyeier fiske med det ervervede fartøyet selv om tidligere eier har fisket og landet fangst med samme fartøy innenfor reguleringsåret, men det skal da gjøres fradrag i kvoten for det kvantum selger av utskiftingsfartøyet har fisket og landet i reguleringsåret med fartøyet. Første og annet ledd gjelder tilsvarende ved utskifting av fartøy i åpen gruppe. Når det kan gjøres fradrag både etter første og annet punktum, skal bare det kvantumet som er størst trekkes fra.

Ved kjøp av fartøyet for fortsatt drift kan ny fartøyeier uten hinder av første ledd fiske med det ervervede fartøyet selv om tidligere eier har fisket og landet fangst med samme fartøy innenfor reguleringsåret, men det skal gjøres fradrag i kvoten for det selger av fartøyet har fisket og landet med dette fartøyet i løpet av reguleringsåret. Tilsvarende gjelder ved kjøp av fartøy som skal delta i åpen gruppe.

Ved tildeling av fisketillatelse til erstatning for tilsvarende fisketillatelse som oppgis fra et annet fartøy skal det gjøres fradrag i kvoten for det kvantum som innenfor reguleringsåret er fisket i henhold til tillatelsen som oppgis fra det andre fartøyet. Fartøyet som tildeles fisketillatelse kan uten hinder av første ledd fiske på den tildelte fisketillatelsen, men det skal gjøres fradrag i kvoten for det kvantum fartøyet har fisket i løpet av reguleringsåret. Når det kan gjøres fradrag både etter første og annet punktum, skal bare det kvantum som er størst trekkes fra.

Dersom det er foretatt utskifting eller salg for fortsatt drift flere ganger i løpet av reguleringsåret, eller både utskifting og salg for fortsatt drift, skal det så langt det passer tas høyde for dette ved fradrag i kvoten etter annet til fjerde ledd. Tilsvarende gjelder dersom en fisketillatelse tildeles til erstatning for tilsvarende fisketillatelse som oppgis fra annet fartøy, og den oppgitte tillatelsen tidligere i reguleringsåret er tildelt til erstatning for fisketillatelse som oppgis fra et annet fartøy. Tilsvarende gjelder også så langt det passer dersom det i løpet av reguleringsåret er gjennomført både utskifting eller salg for fortsatt drift, og tildeling av fisketillatelse til erstatning for tilsvarende tillatelse.

Det kan gjøres unntak fra bestemmelsene i første ledd, annet ledd annet punktum og tredje ledd dersom fartøyet har deltatt i lukket gruppe i de enkelte fiskeri og ikke har skiftet eier de siste to årene. Det kan gjøres unntak fra bestemmelsen i fjerde ledd dersom fisketillatelsen som oppgis har vært tildelt samme fartøy sammenhengende i de siste to årene.

Fiskeridirektoratet kan gjøre unntak fra første ledd, annet ledd annet punktum og tredje ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning at vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

§ 12 Overføring av fangst

Det kvantum som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å lande fangst som er fisket av et annet fartøy.

Det er likevel tillatt å overføre fangst på feltet mellom fartøy som fisker med not og trål dersom fartøyene er egnet, bemannet og utrustet for fiske.

Det er ikke tillatt å overføre fangst som er tatt om bord.

§ 13 Bifangst av kolmule

Det er ikke tillatt å ha bifangst av kolmule ved fiske etter andre arter. Slik bifangst er likevel tillatt når bifangsten kan avregnes fartøyets kolmulekvote, eller fartøyet er uten adgang til å delta i fisket etter kolmule.

§ 14 Avkortning av kvote ved dumping eller neddreping

Er fangst forsettlig eller uaktsomt dumpet eller på annen måte drept ned, kan Fiskeridirektoratet fatte vedtak om en forholdsmessig avkortning av kvoten.

Fiskeridirektoratets klagesaksenhet er klageinstans.

§ 15 Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan fastsette fartøykvoter og områdedelkvoter for fartøy med kolmuletråltillatelse, pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse, og kan dessuten fastsette et kvotefleksibilitetsgrunnlag for beregning av overføring av kvoter mellom år på fartøynivå.

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten, gruppekvotene eller områdekvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 16 Overtredelsesgebyr

Foretak og den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften, kan ilegges overtredelsesgebyr i henhold til havressurslova § 59 og forskrift 20. desember 2011 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova og deltakerloven.

§ 17 Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til havressurslova § 60, § 61, § 64 og § 65, eller lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 31. På samme måte straffes forsøk og medvirkning.

§ 18 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2024 og gjelder til og med 31. desember 2024.

****

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Njål Wang Andersen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Nærings- Og Fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 Oslo